

قدرت‌نمایی پژوهشی دانشگاه‌های آسیا

فرهنگستان

«فرهنگستان» گزارش می‌دهد
اساتید دانشگاه‌ها
چطور از هوش مصنوعی
استفاده می‌کنند؟

دکتر طهرانچی در نشست گروه کشوری علوم اجتماعی:

نظام سلطه از پاسخ دانشگاه عصبانی است

■ علوم اجتماعی رکن بازطراحی دانشگاه
بر پایه سنت و قواعد الهی است

■ مدل دانشگاه آزاد برای رسیدن به توانایی گروهی
شبکه سرای نوآوری است

■ چهره نوین دانشگاه آزاد باید به دانایی
و توانایی اجتماعی ختم شود

دکتر طهرانچی در نشست گروه کشوری علوم اجتماعی:

نظام سلطه از پاسخ دانشگاه عصبانی است

نشست چهارساعته دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد با گروه کشوری علوم اجتماعی با حضور محمد هادی همایون معاون علوم انسانی و هنر، اکبر نصراللهی رئیس دانشکدان هنر و رسانه، میرغاثی رئیس دانشگاه آزاد استان مازندران و واحد ساری، علی چیتگر رئیس واحد چالوس، زهرا مشیراستخاره مدیر گروه علوم اجتماعی و اعضای هیات علمی گروه علوم اجتماعی به میزبانی واحد چالوس برگزار شد. متن سخنرانی دکتر طهرانچی در این نشست را در ادامه می‌خوانید.

■ ■ ■

امام خمینی (ره) در عصر خود کاری کرد که بنایی پس از هزاران سال نهاده شود که اکنون همه خردمندان و منصفان عالم به ضرورت آن برای نجات بشریت واقف هستند. اکنون در دورانی هستیم که انسانیت به مسلخ رفته، سال ۱۹۴۶ که دو بوم هسته‌ای در دو شهر ژاپن فرو آمد و پس از آن به کسانی که در آن جنگ، جنگ ویتنام و دیگر جنگ‌ها نقش داشته‌اند و با سلاح‌های مهلک که دستاورد نظام علمی بود، مردم را به هلاکت رساندند، پی‌درپی جایزه نوبل داده شد. این یعنی نظام علمی در خدمت حاکمیت نظام سلطه است و این نظام سلطه یک چهره آرایش شده دارد. در نظام سلطه عناوین و مفاهیم یکی از یکی دیگر زیباتر بودند اما اتفاقات اخیر نشان داد که درون این چهره بزک‌شده و پشت نقاب آن، چه‌رهای کریه وجود دارد که جز پول و قدرت چیز دیگری دیده نمی‌شود. امام راحل درخت و مکتبی را بنیان نهاد که طوفانی به پا کرده و امروز بیش از هر زمان، چهره کریه نظام سلطه و صهیونیست بین‌المللی را آشکار ساخته کرده است.

واقعیت این است که همه ما به نوعی بیان‌کنندگان مطالبی بودیم که در کلاس‌ها زینت داده بودند؛ مفاهیمی همچون دموکراسی، حقوق کودک، محیط زیست، پیمان کاری، یونسکو و... وازگان زیبایی بودند که در حقیقت منجر به کشته شدن ۱۵ هزار کودک در غزه شد و حمله معترضان در دانشگاه‌ها آمریکا را به نمایش گذاشت. امروز هر وجدان آگاهی در نظام علمی، جمله «من پروفیسورم» آن استاد اقتصاد آمریکایی را باید مرتب بشنود که چگونه صهیونیسم برای پروفیسور و مقام علم یک زن که سال‌ها غرب آنچنان در داعیه‌داری مقام زن دمیده است، ارزشی قائل نیست و بی‌رحمانه‌ترین اقدام را علیه او انجام می‌دهد. نمی‌شود ساده‌ان از این وقایع گذشت؛ اینها اتفاقی است که طوفان دستکش مخملی را برده و مشت آهنین غرب هویدا شده است. سیاست نظام سلطه، دانشگاه، زن، کودک و... نمی‌شناسد. تا زمانی که با دلاری که در انحصار هفت خانواده است، حاکمیت می‌کند و کارخانه‌های اسلحه‌سازی آنها رونق دارد و نظام سرمایه‌گذاری صهیونیسم حاکمیت می‌کند، همه چیز غرب زیباست اما به محض آنکه مردم چهره واقعی نظام سلطه را می‌فهمند، ددمشانه‌ترین اقدامات را علیه آنها انجام می‌دهند و می‌شود غرب بدون نقاب را دید.

واکنش‌ها و عکس‌العمل‌ها درمقابل آپارتاید صهیونیست، نکته‌ای است که بر همه اهل دانش و علما آشکار است. خداوند از ما تعهد گرفته که درمقابل این اقدامات ساکت نباشیم. این فضایی است که شاید اامسال در روز معلم با واژه «من پروفیسورم» آن خانم استاد دانشگاه باید هم‌آوایی کنیم. روز معلم امسال یک واژه دارد «من هم پروفیسورم»؛ نه از آن پروفیسورهایی که مدح‌گوی نظام سلطه است، بلکه کسی که می‌خواهد درمقابل این چهره کریه از انسانیت دم بزند. امسال روز معلم را با کلیدواژه «من هم پروفیسورم» برگزار کنیم و به هم تبریک می‌گوییم که آزادگی در مقام معلمی نمود پیدا کرد. همچنین یاد استادان شهید غزه و دانشگاه‌هایی که در این شهر ویران شدند و کودکانی که نه از گلوله، بلکه از بی‌آبی به شهادت رسیدند و کودکانی که در حسین‌بازی مورد حمله پهبادهای صهیونیستی قرار گرفتند، گرامی می‌داریم.

■ نظام سلطه از پاسخ منفی دانشگاه‌ها عصبانی است

چهره غرب نشان داد اگر استادی بخواهد به این مقوله اعتراض کند، این‌گونه بر زمین نقش می‌بندد. روز معلم امسال، روز معلمانی است که بر مبنای حقیقت و انسانیت، رسالت خود را انجام می‌دهند و این روز را به همه آنها تبریک می‌گویم. آنچه غرب را عصبانی کرده، برای این است که نظام سلطه غرب دانشگاه را به عنوان نهاد جامعه، الگوی کوچکی برای شناسایی جامعه درحال ساخت خود بنا کرده بود اما امروز از اینکه از این کنش خود پاسخ منفی گرفته، عصبانی است؛ چراکه غرب سال‌ها مکانی برای رسیدن به تمدنی که زمامدار آن صهیونیست است، ساخته بود و به همین دلیل بی‌رحمانه علیه هر حرکتی در این دانشگاه رفتار می‌کند و درمقابل مخالفان این جریان، گوشش نمی‌شنود و چشمش نمی‌بیند و برخورد می‌کند؛ چراکه کشتی خود را بر آب می‌بیند. به همین دلیل، این روزها عصبانیت غرب را مشاهده می‌کنیم و این عصبانیت قابل تأمل است و آیه‌ای را که سید مقاومت سید حسن نصرالله تأکید کرد یادآور می‌شویم که بدیهی است کسانی که اولیای خود را غیرخدا قرار می‌دهند، مثال عنکبوت هستند که ریسمان‌هایی بسیارمقاوم‌تر از فولاد و سیمان در اختیار دارند اما با آن خانه‌ای می‌سازند که سست‌ترین خانه‌هاست. این داستان پندی است برای عالمان. بدانیم که ظلم پایدار نیست و البته خداوند هم عجول نیست و عجله خصلت انسان است. وعده خدا حق بوده و تخلف در آن نیست. بدون شک «أَنْ أَلْأَرْضُ بِرِثَها عِبَادِی الضَّالِّیْهِنَ».

■ ۴۶ درصد علوم انسانی‌ها و ۴۲ درصد فنی‌ها دانشگاه‌ها آزادی‌اند

این مطالب، مقدمه بحث بود و اکنون به وضعیت رشته علوم اجتماعی می‌پردازیم. وقتی به سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که اتفاقاتی در کشور ما درحال رخداد است؛ البته شما

زعمای علمای علوم اجتماعی بهتر می‌توانید این رخدادها را تحلیل و تفسیر کنید اما باید بدانیم آنجا که قوت ما بوده، امروز قدرت جمهوری اسلامی ایران و قدرت مقاومت در عدم تبعیت از حوزه علم و فناوری و نوآوری آنها بوده است و چه شده که امروز کشور ما تنها ۱۳۷ هزار دانشجوی کارشناسی در حوزه علوم مهندسی دارد و ماه گذشته ۱۲۰ هزار نفر در آزمون فنی و مهندسی شرکت کردند. بدین ترتیب نقطه قوت ما به نقطه ضعف در حرکت است. خیلی از افرادی که پذیرفته‌شده در رشته‌های فنی و مهندسی دانشگاه‌های تهران، شریف، امیرکبیر، علوم و تحقیقات و... هستند، به دانشگاه نیامده، در بازار به دنبال خرید چمدان سفر هستند. درمقابل رشته‌های فنی و مهندسی، رشته‌های علوم انسانی رونق گرفته و ۳۷۶ هزار نفر ورودی کارشناسی در رشته‌های علوم انسانی هستند که سهم دانشگاه آزاد ۴۶ درصد این جمعیت است. در حوزه فنی و مهندسی نیز ۴۲ درصد دانشجویان به دانشگاه آزاد می‌آیند. درصد پراکندگی دانشجویان در رشته‌ها به این صورت است که علوم انسانی در مقطع کارشناسی غالب بوده، در کاردانی نزدیک به نیمی از دانشجویان را از آن خود کرده، در کارشناسی ارشد رشته‌های علوم انسانی غالب است و در دکتری نیز حدود نیمی از دانشجویان در این رشته‌ها تحصیل می‌کنند. بدین ترتیب رشته‌های علوم پایه و بدتر از آن کشاورزی و دامپروزی مهجور شده‌اند. این درحالی است که در دو دهه گذشته ساختار دانشگاه آزاد به‌گونه‌ای بود که هیچ رشته‌ای بیش از ۶ درصد هیات علمی نداشت و بیشتر اعضای هیات علمی در گروه‌های ریاضی، کامپیوتر، عمران، برق، مدیریت، زبان خارجه و... پراکنده بوده و تناسب بین آنها برقرار بود. رشته علوم انسانی نیز در میانه این جدول قرار می‌گرفت اما وقتی به این آرایش در سال ۴۰۲-۱۴۰۱ نگاه می‌کنیم، می‌بینیم رشته علوم اجتماعی به انتهای جدول ۶۰ رشته پرمناقضی رفته و برخی رشته‌ها نیز به طور کلی منهدم شده‌اند. سوال این است که چه اتفاقی افتاده و چه پدیده‌ای در واقعیت اجتماعی جلوی ما قرار گرفته است.

تعداد اعضای هیات علمی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد ۲۲۲ نفر است که حدود یک درصد جمعیت اعضای هیات علمی ما را شامل می‌شود. همچنین در این مدت ۴۹ نفر به عنوان عضو وابسته به بدنه هیات علمی این گروه اضافه شده‌اند. از این تعداد ۴۹ نفر از اساتید در تهران هستند که بیشترین سهم اعضای هیات علمی در استان‌ها را شامل می‌شود. تعداد رشته محل‌های گروه علوم اجتماعی شامل ۲۷۶ رشته محل از مقطع کاردانی تا دکتری می‌شود که سهم کارشناسی ارشد نیمی از رشته محل‌هاست؛ دکتری یک چهارم و کارشناسی کمتر از یک چهارم. این وضعیت نشانه یک سیستم بدون دنباله است که منشأ آن درحال خشک شدن است. مانند رودخانه‌ای که کوه‌های آن برف ندارد، این وضعیت نیز بداروم نخواهد بود. ورودی کارشناسی مانند برف کوه‌های علوم اجتماعی است و اگر بارش برف نباشد، باران نمی‌تواند به حیات رودخانه بینجامد.

■ نیمی از ورودی‌های علوم اجتماعی دانشگاه آزاد در تهران هستند

تعداد کل دانشجویان علوم اجتماعی دانشگاه آزاد ۴۰۳۶ نفر است که از این تعداد، تنها ۸۵۳ نفر در مقطع کارشناسی تحصیل می‌کنند؛ ۱۷۰۰ نفر دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد و ۱۳۱۳ هم دانشجوی دکتری هستند. دانشجویان کارشناسی ارشد تا مین‌کننده دانشجویان ورودی دکتری هستند اما ورودی کارشناسی ارشد که از کارشناسی تأمین می‌شود، با رکود همراه شده است به‌طوری‌که ورودی سال ۱۴۰۲ رشته علوم اجتماعی ۹۱۱ نفر بود. از تعداد چهارهزار دانشجوی رشته علوم اجتماعی، نیمی از آنها در تهران هستند. آیا جامعه‌شناسی، فقط جامعه‌شناسی پایتخت است و آیا علوم اجتماعی، علم زندگی نیست؟ وقتی به ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲ نگاه می‌کنیم، فقط ۹۱۱ نفر رشته علوم اجتماعی را انتخاب کردند که اگر این عدد را بر سه ضرب کنیم، تعداد دانشجویان سه سال آینده این رشته را نشان می‌دهد که به کمتر از سه هزار نفر می‌رسد و از این ۹۱۱ نفر فقط ۱۶۴ نفر دانشجوی مقطع کارشناسی هستند که نشان می‌دهد رشته علوم اجتماعی را انتخاب کرده‌اند که اگر این عدد را بر سه ضربه‌ای بود که هیچ رشته‌ای بیش از ۶ درصد هیات علمی می‌دهد که به کمتر از سه هزار نفر می‌رسد و از این ۹۱۱ نفر فقط ۱۶۴ نفر دانشجوی مقطع کارشناسی هستند که نشان می‌دهد تعداد این دانشجویان طی سه سال آینده ۵۰۰ نفر است، یعنی بلاداشت؛ چراکه در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ دانشگاه، دانشکاه سیاسی و کشور در فضای توسعه سیاسی بود، به همین دلیل اقبال به رشته جامعه‌شناسی زیاد بود، اکنون سوال مهم این شش رشته مدیریت، حقوق، حسابداری، روانشناسی و... رونق گرفته است. برآیند عمومی انتخاب رشته در میانه تحصیل برای آینده کشور تعیین‌کننده است. جوانان در چرخه اثرگذاری آموزش عالی دیگر توجه چندانی به موضوعاتی همچون مدرک تحصیلی، ریز نمرات، پرونداد علمی، میزان احاطه بر دانش تخصصی در زمینه تحصیلی و حتی اعتبار دانشگاه ندارند و این موارد برای آنها ملاک نیست. به همین دلیل جنس استدلال برای انتخاب دانشگاه هم تغییر کرده و گاهی جوانان نزدیک بودن دانشگاه به محل زندگی خود را ملاک قرار می‌دهند. در این نگاه حتی مهارت کار هم دیگر ملاک انتخاب رشته نیست، به همین دلیل شاهد افت شدید دانشجویان رشته کشاورزی هستیم، درحالی‌که اقتصاد پنج میلیون خواران در کشور از کشاورزی است، اما این رشته کمترین دانشجویان به خود اختصاص داده است.

■ جنس استدلال جوانان برای انتخاب رشته ودانشگاه تغییر کرده است

انتخاب رشته سرمایه‌گذاری فرد برای آینده خود و رفتار کلی شخص اقبال اجتماعی است و یک جامعه‌شناس باید دقیق‌تر به این مفهوم نگاه کند. اگر برگردیم به دو دهه قبل می‌بینیم که رشته‌های جامعه‌شناسی در دانشگاه آزاد اقبال اجتماعی بالا داشت؛ چراکه در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ دانشگاه، دانشکاه سیاسی و کشور در فضای توسعه سیاسی بود، به همین دلیل اقبال به رشته جامعه‌شناسی زیاد بود، اکنون سوال مهم این است که علت از دست رفتن اقبال اجتماعی چیست و چرا شش رشته مدیریت، حقوق، حسابداری، روانشناسی و... رونق گرفته است. برآیند عمومی انتخاب رشته در میانه تحصیل برای آینده کشور تعیین‌کننده است. جوانان در چرخه اثرگذاری آموزش عالی دیگر توجه چندانی به موضوعاتی همچون مدرک تحصیلی، ریز نمرات، پرونداد علمی، میزان احاطه بر دانش تخصصی در زمینه تحصیلی و حتی اعتبار دانشگاه ندارند و این موارد برای آنها ملاک نیست. به همین دلیل جنس استدلال برای انتخاب دانشگاه هم تغییر کرده و گاهی جوانان نزدیک بودن دانشگاه به محل زندگی خود را ملاک قرار می‌دهند. در این نگاه حتی مهارت کار هم دیگر ملاک انتخاب رشته نیست، به همین دلیل شاهد افت شدید دانشجویان رشته کشاورزی هستیم، درحالی‌که اقتصاد پنج میلیون خواران در کشور از کشاورزی است، اما این رشته کمترین دانشجویان به خود اختصاص داده است.

ادامه در صفحه ۶

ادامه از صفحه اول

واکنش برخی چهره‌های سیاسی به پروژه سخیف بی‌بی‌سی تاسف‌برانگیز است
اصلاح‌طلبان رادیکال در چالش ملی‌گرایی
۵- نباید این را از نظر دور داشت که بهانه آمریکا برای دخالت نظامی در بحران اشغال کویت در سال ۱۹۹۱، به استناد شهادت دروغ یک دختر ۱۵ساله کویتی در کنگره آمریکا صورت گرفت. او در این جلسه که از شبکه‌های تلویزیونی و خبری بارها پخش شد، به دروغ شهادت داد که نیروهای عراقی به کودکان در بیمارستان شلیک کرده‌اند و این بهانه‌ای شد برای دخالت آمریکا در جنگ نخست خلیج فارس. بعدها مشخص شد که آن دختر، فرزند سفیر کویت در واشنگتن بوده است و در چهارچوب کارزاری که از سوی دولت کویت در تبعید و یک شرکت آمریکایی فعال در زمینه روابط عمومی سازمان یافته، چنین شهادت دروغی داده است. ۱۳ سال بعد هم کالین پاول، وزیر خارجه دولت جورج پسر، در جلسه شورای امنیت سازمان ملل نمونه‌ای از کپسول باکتری «باسیلوس آنتراسیس» را نشان داد و مدعی شد حکومت صدام حسین سلاح‌های کشتار جمعی در اختیار دارد و باین ادعا، زمینه حمله نظامی آمریکا و متحدانش از جمله بریتانیا به عراق را فراهم کرد. ۶- در پروژه حمله آمریکا به عراق، نمی‌توان از نقش تبعیدیان عراقی در تأثیرگذاری بر تصمیم حمله به عراق در سال ۲۰۰۳ چشم‌پوشی کرد. برخی از همین تبعیدیان عراقی، اطلاعات دروغینی درباره تولید سلاح‌های کشتار جمعی در اختیار دولت‌های غربی قرار دادند. برخی از سیاست‌گذاران آمریکایی از این اطلاعات برای ایجاد پرونده مداخله نظامی در عراق استفاده کردند. از این منظر است که نمی‌توان به سادگی از کنار خبرسازی‌های دروغ و کسانی که بر این آتش می‌دمند که امنیت یک کشور را در خود فرو بیکشد، گذشت. با وجود اینکه حتی برخی رسانه‌های فارسی زبان دنیا ایرانی همچون دویچه‌وله نیز اعلام کرده‌اند که «به‌طور مستقل امکان راستی‌آزمایی گزارش بی‌بی‌سی را ندارند اما در ایران برخی چهره‌های سیاسی که به برخی سیاست‌ها در حوزه اجتماعی معترضند، بدون تأمل و بررسی، فوراً بر گزارش بی‌بی‌سی مهر تأیید زده‌اند. روز گذشته صادق زیباکلام و آذر منصوری دو تن از چهره‌های اصلاح‌طلب در شبکه اجتماعی ایکس (تویتر سابق) بر مبنای گزارش بی‌بی‌سی، پست‌هایی منتشر کردند. تأیید تلویحی این گزارش بر اشکال از سوی این افراد می‌تواند زمینه‌ساز بحران جدیدی در ایران شود. متأسفانه سفارش دهندگان تولید گزارش به بی‌بی‌سی، روی همین حمایت‌ها حساب کرده‌اند تا شاید از این طریق، همان پروژه عراق را در ایران به اجرا بگذارند. همین مواضع چهره‌های جریان اصلاح‌طلب و نقش‌آفرینی آنان در جنگ شناختی علیه ایران باعث شده تا کسبی مزبندی این جریان با مهدی نصیری را باور نکنند و بیش از واقعیت، این مواضع را یک «ریاکاری زمان‌بندی شده» تلقی کنند.

خبر

■ مجتمع آزمایشگاهی شهید «علیرضا قبادی» دانشگاه آزاد البرز افتتاح شد

مراسم افتتاح مجتمع آزمایشگاهی و تحقیقاتی شهید مدافع حرم علیرضا قبادی دانشگاه آزاد البرز با حضور دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی صبح روز گذشته در واحد کرج برگزار شد. دکتر طهرانچی ضمن بازدید از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مجتمع آزمایشگاهی و تحقیقاتی با جمعی از اعضای هیات علمی، دانشجویان و فناوران به گفت‌وگو پرداخت. این مجتمع با مساحت ۳۹۰ مترمربع دربرگیرنده مجموعه آزمایشگاه‌های تحقیقاتی، مرجع و همکار دانشگاه آزاد استان البرز و مشتمل بر ۵۱ فضای آزمایشگاهی تحقیقاتی است که در هفت گروه مختلف ساماندهی شده‌اند. برق، الکترونیک، هوش مصنوعی، فناوری‌های نوین، شیمی، کشاورزی، کشت بافت، محیط زیست، غذا و دارو، مجموعه کارگاه‌های طراحی و دوخت و تحقیقاتی پزشکی از جمله مهم‌ترین حوزه‌های فعالیت این مجموعه آزمایشگاهی است. گفتنی است؛ ۲۰ عضو هیات علمی متتورینگ مجتمع شهید قبادی را در کنار ۳۲ کارشناس آزمایشگاه برعهده دارند و تمامی فعالیت‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی استان البرز در قالب ۱۱ آزمایشگاه همکار سازمان‌ها در این مجموعه آزمایشگاهی تحقیقاتی فعالیت انجام می‌شود. همچنین دکتر طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد در ادامه برنامه‌های خود از مهدکودک سمای واحد کرج بازدید کرد.